Lietas arhīva Nr. C-0568-18/5
ECLI:LV:KURT:2018:0315.C20217617.4.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Liepājā 2018.gada 15.martā

Kurzemes rajona tiesa
tiesnese Inta Pūce rakstveida procesā izskatīja vienkāršotās procedūras civillietu /pers. A/ prasībā pret /pers. B/ par naudas piedziņu.
Tiesa
konstatēja

Liepājas tiesā (pēc reorganizācijas – Kurzemes rajona tiesa) 2017.gada 4.decembrī prasītāja iesniegusi maza apmēra prasības pieteikumu pret atbildētāju par naudas 825,27 EUR piedziņu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka ar 2003.gada 11.maija spriedumu atbildētājs atzīts par vainīgu un notiesāts pēc Krimināllikuma 160.panta trešās daļas. Par cietušo kriminālprocesā tika atzīta prasītāja, kura bija nepilngadīga. Atbildētājs un cietušās likumiskā pārstāve 2005.gada 6.aprīlī noslēdza vienošanos par to, ka atbildētājs sakarā ar nodarīto morālo zaudējumu prasītājai apņemas līdz 2008.gada 1.aprīlim izmaksāt vienreizēju morālo kompensāciju 600 Ls, maksājot to ik gadu pa 200 Ls. Līdz prasības celšanai atbildētājs samaksājis tikai 20 Ls jeb 28,46 EUR. Prasītāja lūdz piedzīt nesamaksāto morālo kompensāciju 825,27 EUR (580 Ls). Norādīts, ka nevēlas uzklausīšanu tiesas sēdē. Nauda iemaksājama kontā Nr. /konta numurs/.

Prasības pieteikums pamatots uz Civillikuma 1635.pantu un Civilprocesa likuma 1.,41.,43., 127., 128., 129.pantu.

Atbildētājam 2017. gada 8.decembrī, saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21} panta pirmo daļu un 250.^{22} panta pirmo daļu, tika nosūtīts prasības pieteikums un tam pievienotie dokumenti, izskaidrotas procesuālās tiesības, norādīta informācija par tiesas sastāvu un izskaidrotas tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesim (lietas 10.lapa).

Atbildētājs ir izmantojis savas procesuālās tiesības un sniedzis paskaidrojumus par prasību. Tajā norāda, ka prasību atzīst daļēji – 284,57 EUR apmērā, jo parādu prasītājas likumiskajai pārstāvei ir maksājis, taču viņa to atgriezusi. Norāda, ka saskaņā ar Civillikuma 1895.,1893.pantu ir iestājies noilgums maksājumiem, kuri bija jāveic 2006. un 2007.gadā. Pievienojis 2018.gada 4.janvārī veiktu maksājumu 245 EUR apmērā. Atbildētājs nevēlas uzklausīšanu tiesas sēdē (lietas 12.,13.lapa).

Prasītājas pārstāve 2018.gada 22.janvārī sniegusi atsauksmi par atbildētāja paskaidrojumu. Norāda, ka atbildētājs nav pievienojis pierādījumus savam apgalvojumam, ka veicis maksājumus prasītājas likumiskajai pārstāvei /pers. D/, bet viņa tos atgriezusi. Pēdējā terminētā maksājuma termiņš bija 2008.gada 1.aprīlis, tādējādi secināms, ka noilguma termiņš nav iestājies, saskaņā ar Civillikuma 1896.pantu.

Civilprocesa likuma 250.^{25}panta pirmā daļā noteikts, ja tiesa neizskata lietu tiesas sēdē,[..] lietu izskata rakstveida procesā, laikus paziņojot pusēm par datumu, kad tiesas kancelejā varēs saņemt sprieduma norakstu.

Tiesa 2018.gada 29.janvārī, skatot lietu pēc būtības, nolēma, ka lietas izskatīšana jāatliek, izskaidrojot pusēm Civilprocesa likuma 93.pantu. (lietas 19.,20.lapa). Vienlaikus paziņojot, ka lieta tiks skatīta atkārtoti un spriedums būs pieejams kancelejā 2018.gada 15.martā.

Prasītājas pārstāve ir iesniegusi paziņojumu, ka prasība tiek uzturēta par 580,27 EUR piedziņu, jo 245 EUR atbildētājs 2018.gada 4.janvārī samaksājis. Nauda pārskaitāma prasītājai uz kontu Nr./bankas konts/(lietas 22.,30.lapa).

Atbildētājs sniedzis paskaidrojumu, ka naudas nosūtīšanas kvīts nav saglabājusies. Nauda tika nosūtīta ar pārvedumu nevis bankas pārskatījumu. Norāda, ka prasītājas likumiskā pārstāve 2006. vai 2007.gadā ir viņam atgriezusi visu naudu atpakaļ. Atbildētājs pēc prasības celšanas tiesā gribējis samaksāt 284,57 EUR, bet bankas konts prasības pieteikumā norādīts nepareizs. Uzskata, ka iestājies noilgums (lietas 23.lapa).

Tiesa iepazinusies ar lietas materiāliem un izvērtējusi rakstveida pierādījumus lietā, secina, ka prasība ir apmierināma.

Civillikuma 1635.panta pirmā daļa paredz, ka katrs tiesību aizskārums, tas ir, katra pati par sevi neatļauta darbība, kuras rezultātā nodarīts kaitējums (arī morālais kaitējums), dod tiesību cietušajam prasīt apmierinājumu no aizskārēja, ciktāl viņu par šo darbību var vainot

Lietā nav strīda, ka 2005.gada 6.aprīlī atbildētājs noslēdzis vienošanos ar prasītājas māti /pers. D/, kā likumisko pārstāvi, par 600 latu morālās kompensācijas izmaksu līdz 2008.gada 1.aprīlim, maksājot ik gadu 200 latus. Savukārt /pers.D/apņēmusies lūgt tiesu /pers. B/ noteikt sodu, kas nebūtu saistīts ar reālu brīvības atņemšanu (lietas 6.lapa).

Rīgas apgabaltiesa 2005.gada 11.maijā notiesājusi atbildētāju, piemērojot nosacītu sodu uz pārbaudes laiku trīs gadi (lietas 19.,20.lapa).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 96.panta trešo daļu, likumīgā spēkā stājies tiesas spriedums krimināllietā[..] ir obligāts tiesai, kas izskata lietu par tās personas civiltiesisko atbildību, par kuru pieņemts attiecīgais nolēmums, vienīgi jautājumā par to, vai noziedzīgā darbība vai bezdarbība notikusi vai to izdarījusi vai pieļāvusi tā pati persona.

Civillikuma 1587.pants noteic, ka tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

Savukārt Civillikuma 1838.pants paredz, to, ka samaksas veikšana jāpierāda tam, kas to apgalvo. Pierādīt samaksu var ar visiem atļautiem pierādījuma līdzekļiem, bet sevišķi ar rakstisku apliecinājumu jeb kvīti; samaksas saņēmējs nedrīkst atteikties to izdot parādniekam.

Tiesa konstatē, ka atbildētājs apgalvojot, ka ir samaksājis vienošanā noteikto naudu savlaicīgi, nav iesniedzis tam pierādījumus.

Tiesa kritiski vērtē atbildētāja norādīto, ka iestājies noilgums maksājumiem, kuri bija jāveic 2006. un 2007.gadā.

Civillikuma 1896.pantā noteikts, ka noilgums sāk tecēt ar to dienu, kurā prasījums ir tā nodibināts, ka pret parādnieku, kas nav izpildījis savu pienākumu, nekavējoties var celt prasību, kaut arī tomēr vēl nebūtu ne parādnieks liedzies izpildīt, ne arī kreditors viņam to atgādinājis. Saskaņā ar to noilguma tecējuma iesākumam vajadzīgs: [..] terminētiem prasījumiem – lai termiņš jau būtu notecējis.

Noslēgtās vienošanās pēdējais termiņš noteikts 2008.gada 1.aprīlis. Secīgi prasība celta termiņā.

Tiesa atzīst, ka no atbildētāja piedzenama nesamaksātā morālā kaitējuma summa 580,27 EUR.

Civilprocesa likuma 195.pants noteic, ka taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa tā rezolutīvajā daļā norāda [..] prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt procentus.

Augstākās tiesas Senāts 2013.gada 26.aprīļa spriedumā lietā *Nr. SKC- 1106/2013* norādījis, ka Senāts 2007.gada 14.februāra spriedumā lietā *Nr.SKC-75* un 2009.gada 25.novembra lēmumā lietā *Nr. SPC-111* atzinis, ka Civilprocesa likuma 195.pantam ir imperatīvs raksturs. Tiesai minētās normas izpratnē, apmierinot prasību par naudas summas piedziņu, ir pienākums, neatkarīgi no prasījumā izteiktajiem lūgumiem, noteikt prasītājam tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt procentus.

Civilprocesa likuma 41.panta pirmā daļa paredz, ka pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus.

Tā kā prasītāja, atbilstoši Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 4.punktam ir atbrīvota no tiesas izdevumu samaksas, tad, ievērojot Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta a) apakšpunktu, 7.punktu un 42.panta pirmo daļu, no atbildētāja par labu valstij ir piedzenami tiesas izdevumi - valsts nodeva 87,04 EUR par apmierināto prasību un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 2,03 EUR.

Ievērojot Civilprocesa likuma 204^{1}.pantu, atbildētājam nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8., 10., 97., $250.^{27}$pantu, tiesa

n o s p r i e d a

apmierināt prasību.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, morālo kaitējumu 580,27 EUR (piecus simtus astoņdesmit *euro* divdesmit septiņus centus).

Nauda iemaksājama kontā Nr./bankas konts/

Atzīt /pers.A/tiesības saņemt likumiskos sešus procentus gadā no nesamaksātās summas par laiku līdz sprieduma izpildei.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 2,03 EUR (divus *euro* trīs centus) un valsts nodevu 87,04 EUR (astoņdesmit septiņus *euro* četrus centus).

Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi iemaksājami:

Saņēmējs: Tiesu administrācija, reģistrācijas Nr.90001672316, konta Nr. LV51TREL2190458019000, saņēmēja banka: Valsts kase, BIC kods TRELLV22.

Valsts nodeva iemaksājama:

Saņēmējs: Valsts kase, reģistrācijas Nr.90000050138, konta Nr. LV55TREL1060190911200, saņēmēja banka: Valsts kase BIC kods TRELLV22.

Noteikt atbildētājam, minēto maksājumu labprātīgas nomaksas termiņu -10 (desmit) dienas pēc sprieduma spēkā stāšanās. Izskaidrojot, ka samaksu apliecinoši dokumenti par tiesas izdevumu jāiesniedz/jāatsūta Kurzemes rajona tiesas kancelejai, Republikas ielā 14, Liepājā, LV 3401.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā 20 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas Kurzemes apgabaltiesā, iesniedzot apelācijas sūdzību Kurzemes rajona tiesā, ievērojot Civilprocesa likuma $440.^{2}$ pantu.

Spriedums sastādīts 2018.gada 15.martā.

Tiesnese I.Pūce